

Minun kasvattajani ja kouluttajani

Ikaalisista Tampereelle vuoden 1946 syyskuussa. Ikkää reilut kolme kuukautta. En siis ole paljasjalainen tamperelainen, mutta sellaisena kuitenkin itseäni olen aina pitänyt. Saanen sen paikallisilta anteeksi.

Lapsuuteni aika osuu suureen sodanjälkeiseen murrokseen. Asuimme maaseudun rauhassa Atala 2:n, myöhemmin Nikki-nimisessä, kaupunginosassa. Vuoden 1959 jouluksi muutin vanhempieni kanssa Pyynikintorin reunalle ja aloitin Vaatturiammattikoulun, josta myös piti tulla ensimmäinen ammattini. Vuosi 1960 muutti kaiken. Ilmaisutaidon ja äidinkielen opettajani kehotti minua yrittämään teatteriin avustajaksi.

Maisteri Mutrun suosituskirje kädessäni kävelin Pyynikintorin reunalla asuvan teatterineuvos **Eino Salmelaisen** oven taakse. Oven avauduttua tuttu hahmo hämmästy: ”mitä sinä Esko täällä teet”. Tämä tuttavuus juonsi Ikaalisista ja syntymäkodistani, joka sijaitsi maantien toisella puolella vastapäätä Pöllön taloa, joka oli Salmelaisen syntymäkoti ja silloinen kesäpaikka. Olipa hän myös minun kummini, hänen veljentyttärensä **Anna Ojasen** toimiessa sylikummina.

Salmelainen oli tuon kesän -46 lapsenhoitajani. Hänen johdollaan ajelimme pitkän kauppalan kujia, olipa hän monet kerrat myös syöttänyt minut saadakseen pysymään rauhallisena. Muutettuumme Pyynikintorille olin tavannut häntä istumassa Puolikuu-puistossa paksu palttoo päällä ja baskeri päässä. Niistä hänet kyllä tunnisti. En kuitenkaan tiennyt mitään hänen mittavasta urastaan teatterissa, vaan minulle hän oli Eino-setä. Olin tavannut hänet myös Atalassa asuessamme. Linja-autosta asteli pitkä mies ja tuli tupaan tervehtien vanhempiäni, ja minä sain aina pienen rusinapussin tuliaisiksi.

Kun sitten selitin, miksi olin tullut ja annoin kirjeen hänelle, hän hiljeni, nosti katseensa ja kysyi, että olinko nyt aivan varma halustani teatteriin, olinhan vasta 13-vuotias. Vastasin, että haluaisin ainakin yrittää. Hänen iso kämmenensä hapuili esiin puhelimen, ja sen soiton jälkeen aloitin.

1.6.1960 astelin Pyynikin kesäteatterin harjoituksiin. Aloitin teatterissa yrittämisen, joka jatkuu edel-

leen. Kun olin ollut molemmissa isoissa teattereissa avustamassa ja kesät Pyynikillä, sain ensimmäisen välikirjani Tampereen Työväen Teatterissa järjestäjänäyttelijäharjoittelijana syksyllä 1963. Jatkoa seurasi Tampereen Teatterissa, kun syksyllä 1965 aloitin järjestäjänäyttelijänä. Samaan aikaan oli Tampereen yliopistossa alkamassa näyttelijäkoulutus, jonne hakeuduin 1966. Valmistuminen 1969 veikin sitten kymmeneksi vuodeksi maailmalle. Kotkan ja Porin kautta takaisin Tampereelle ja Tampereen Teatteriin.

Oikeastaan kaikki hyvä on tapahtunut Tampereella. Vaimoni **Maija-Leenan** ja tyttärensä **Loretan** tapasin 1967, sain siis vaimon ja tyttären yhtä aikaa. Poikamme **Panu** syntyi 1969, lapsenlapset **Annikaisa** 1986 ja **Idalija** 2004.

Ravintola on ollut teatterilaisille aina tärkeä, niin meidänkin perheelle. Vuonna 1983 tyttäreemme Loretta aloitti ensimmäisen ravintolamme luotsina. Wanhat-Roomeot myytiin 1987 marraskuussa, ja uusi ravintolamme Myllärit aloitti huhtikuussa 1987. Vuonna 1985 olin perustamassa Teatteri 2000:ta. Oma, Tampereen Komedioteatteri, syntyi vuonna 1991.

Uusia aluevaltauksia teatterilla on tulevalle kaudella useampia. 27.9.2009 valloitettiin Delfinaario ”Puhdas päätös” -delfiininäytelmällä, jonka Panu on ideoinut, käsikirjoittanut ja ohjannut. 2010 tammikuussa on jälleen iso askel edessä. Panun johdolla Komedioteatteri toteuttaa maan ehkä komeimmalla areenalla Tampere-talossa koko perheen musiikinäytelmän The Sound of Music.

Minun Tampereeni on siis vain teatteria sen kaikissa eri muodoissa. Onnellinen olen siitä, että olen saanut tehdä vain sellaisia asioita, joita olen rakastanut. Toki paljon muutakin mahtuu työelämäni, mutta tässä ne tärkeimmät. Nyt nautin Pyhän Johanneksen Hospitaaliritarikunnan hyväntekeväisyystyöstä Tampereen komentajana.

Kaiken kruunaa, että molemmat lapsemme jatkavat Maija-Leenan ja minun aloittamallani tiellä yrittäjinä, Panu teatteria ja Loretta ravintolaa. Minun Tampereeni on sydämessäni.

Esko Raipia

